

Visie Jongerenwerk Wassenaar

Documentbeheer

DATUM	AUTEURS	VERSIE	VERANDERING
12 september 2015	A. Brix, Radar Advies		
15 september 2015	D. Vocke		

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
1.1	Aanbesteding.....	1
1.2	Jongerenwerk	1
1.3	Noodzaak professioneel jongerenwerk	1
1.4	Betrokkenheid doelgroep en partners.....	2
1.5	Onderdelen visiedocument	2
2	MISSIE EN DOELSTELLING.....	3
2.1	Missie	3
2.2	Doelstellingen	3
2.3	Ontwikkeling van competenties en talenten	3
2.4	Preventie	4
2.5	Signalering, ondersteuning en toeleiding	4
3	DOELGROEP.....	5
3.1	Alle jongeren	5
3.2	Met focus	5
3.3	Kwetsbare jongeren bereiken door brede inzet.....	5
3.4	Geen strakke leeftijdsafbakening.....	5
3.5	Jongeren 'uit beeld'	6
3.6	Jongerenwerk is ook meidenwerk	6
4	KERNWAARDEN	7
4.1	Jongeren doen het zelf.....	7
4.2	Opbouwen vertrouwensrelatie.....	7
4.3	Betrekken ouders en netwerk	8
4.4	Verbinding met wijk, dorp en maatschappij	8
5	WERKSOORTEN	9
5.1	Signaleren, stimuleren, coachen en verwijzen	9
5.2	Voorlichting en informatie	9
5.3	Locatie en accommodatie gebonden jongerenwerk	10
5.4	Individuele coaching en begeleiding.....	10
5.5	Ambulant jongerenwerk	10
6	INNOVATIE	11
6.1	In verbinding met de wijk	11
6.2	Verborgene problematiek.....	12
6.3	Digitaal jongerenwerk.....	12
6.4	Ketensamenwerking	13

1 Inleiding

Voor u ligt de visie op het professionele jongerenwerk in de gemeente Wassenaar. Het ontwikkelen van deze visie was een middel om gezamenlijk met alle partners werkzaam binnen het jeugd domein te kijken naar de toekomst van het jongerenwerk. Noodzakelijk omdat er over het jongerenwerk doorgaans geen eenduidig beeld bestaat. Het creëren van duidelijkheid over de inhoudelijke ontwikkeling en verantwoordelijkheden van het jongerenwerk begint met het opstellen van een visie. Met de visie weet het jongerenwerk wat er van haar verwacht wordt en weten jongeren, wijkbewoners, ketenpartners en gemeente wat ze op hun beurt van het jongerenwerk mogen verwachten.

1.1 Aanbesteding

Het professionele jongerenwerk in Wassenaar wordt in de aanloop naar april 2016 aanbesteed. Deze visie geeft richting aan de opdracht voor het toekomstige professionele jongerenwerk.

1.2 Jongerenwerk

Jongerenwerk is een breed te hanteren term voor het werk dat door velen in Wassenaar wordt verricht. Van ondersteuning binnen het onderwijs tot activiteiten van de Scouting en van vakantiecampen tot aan professionele begeleiding van kwetsbare jongeren. Deze visie spitst zich bewust toe op wat wij zien als het professionele jongerenwerk. Wij willen met deze visie omschrijven wat de toekomst is van het professionele jongerenwerk, in relatie tot en in aanvulling op het jongerenwerk in algemene zin.

1.3 Noodzaak professioneel jongerenwerk

Wassenaar telde in 2014 in totaal 5.572 jeugdigen in de leeftijd van 0-17 jaar¹. Veel van deze jeugdigen ontwikkelen en vermaken zichzelf uitstekend, zonder dat zij daarbij ondersteund worden door jongerenwerk. Een rijke sociale infrastructuur in Wassenaar met tal van voorzieningen biedt hen daartoe volop mogelijkheden. Professioneel jongerenwerk draagt bij aan dit positieve opgroei klimaat en faciliteert jongeren in hun ontwikkelingsproces. Voor jongeren wie meedoen in de maatschappij niet vanzelfsprekend is kan het jongerenwerk het verschil maken. Door het jongerenwerk kunnen deze kwetsbare jongeren er achter komen waar ze goed in zijn, krijgen ze de kans dit verder te ontwikkelen, worden ze wanneer nodig ondersteund en in stelling gebracht om zelf een positieve bijdrage te leveren aan hun directe leefomgeving.

De coachende rol van het jongerenwerk in dit ontwikkelingsproces heeft een preventieve werking. Het jongerenwerk is in staat om beginnende problematiek te signaleren. Door de vertrouwensrol die de jongerenwerker heeft met de jongere kan met de juiste ondersteuning en coaching

¹ De 5.572 jeugdigen maken 21,7% uit van de inwoners van Wassenaar (2014). Van de jongeren is 1,5 % voortijdig schoolverlater (2013-2014). In totaal groeien 110 kinderen op in een bijstand huishouden (2009). 14,5 % van de jeugdigen heeft een niet-westerse, allochtone achtergrond (2014).

voorkomen worden dat problemen uit de hand lopen. Wanneer nodig kan het jongerenwerk fungeren als schakel tussen een jongere en instanties.

Jongerenwerk helpt niet alleen direct en op korte termijn, maar is ook investering in de toekomst. Iemand die ervaren heeft wat het jongerenwerk voor hem of haar betekent zal later naar verwachting ook eerder actief zijn in de maatschappij. Bijvoorbeeld door als vrijwilliger andere inwoners van Wassenaar te ondersteunen.

1.4 Betrokkenheid doelgroep en partners

De visie is tot stand gekomen met betrokkenheid van het jongerenwerk en haar ketenpartners. Er zijn meerdere visiebijeenkomsten gehouden met partners uit onder andere de domeinen jeugd, sport, welzijn, onderwijs, zorg, politie en het verenigingsleven. De visie is meerdere malen gedurende het proces besproken met een ambtelijk kernteam. Tevens is een vertegenwoordiging van de doelgroep geraadpleegd.

1.5 Onderdelen visiedocument

In deze visie wordt de toekomst van het jongerenwerk in Wassenaar uitgewerkt aan de hand van de volgende onderdelen:

- Missie en doelstellingen (Hoofdstuk 1);
- Doelgroep (Hoofdstuk 2);
- Kernwaarden (Hoofdstuk 3);
- Kerntaken (Hoofdstuk 4);
- Innovatieve elementen (Hoofdstuk 5).

2 Missie en doelstelling

2.1 Missie

De missie voor het jongerenwerk in Wassenaar luidt:

De jeugd van Wassenaar veilig en gezond te laten opgroeien tot zelfstandig en volwaardig participerende volwassenen.

We willen dat jongeren veilig en gezond kunnen opgroeien tot volwassenen die naar vermogen meedoen in de maatschappij. Met het jongerenwerk willen we jongeren ondersteunen bij hun ontwikkeling. We willen ze weerbaar maken, zelfredzaam en zelfverzekerd. Zodat ze bijvoorbeeld 'nee' durven zeggen, en de juiste keuzes kunnen maken.

2.2 Doelstellingen

Om deze missie te bereiken, onderscheiden we de volgende doelstellingen:

- Ontwikkeling van competenties en talenten.
- Preventie, waaronder het voorkomen/ verminderen van middelengebruik en verslavingen en het voorkomen/ verminderen van overlast.
- Jongeren met (dreigende) problemen signaleren, ondersteunen en indien nodig toe leiden naar de aangewezen ketenpartners.

2.3 Ontwikkeling van competenties en talenten

Iedere jongere heeft dromen, is ergens goed in en heeft de behoefte dit verder te ontwikkelen. Kortom, iedere jongere heeft talent, hoe groot of klein ook. Niet elke jongere is zich bewust van zijn/haar eigen potentieel. Het jongerenwerk draagt bij aan een omgeving waarin een jongere erachter komt wat dat potentieel is. En de kans krijgt om dit verder te ontwikkelen. Deze basis zorgt ervoor dat jongeren op korte en lange termijn een plek in de samenleving weten te verwerven die hen past. Daarnaast ondersteunt en begeleidt het jongerenwerk jongeren bij vaardigheden die zij in mindere mate beheersen. Door talent te stimuleren en gepaste ondersteuning te bieden draagt het jongerenwerk bij aan de psychosociale weerbaarheid van jongeren.

Aantrekkelijk aanbod

Om deze doelstelling te bereiken mag het jongerenwerk ook '*gewoon leuk*' zijn. Jongeren die geen geld hebben en alleen maar thuis zitten gun je ook gewoon plezier, zonder dat daar allerlei voorwaarden aan vast zitten. De activiteiten die het jongerenwerk biedt dienen aantrekkelijk te zijn.

2.4 Preventie

Gezond opgroeien betekent onder andere het *voorkomen van middelengebruik en verslavingen*, zoals game- en drugsverslavingen, maar ook het vergroten van kennis over een gezonde leefstijl. De aanpak van het jongerenwerk op dit vlak kenmerkt zich door het bespreekbaar maken van deze onderwerpen en het geven van voorlichting, informatie en advies.

In het kader van veilig opgroeien besteedt het jongerenwerk aandacht aan het gebruik van *sociale media en online veiligheid*. Het jongerenwerk zet in op het tegengaan van *digitaal pesten*. Bijna alle jongeren maken gebruik van het internet. Jongeren zetten veel informatie over zichzelf en anderen online en overzien hiervan de gevolgen niet. Ook met pesten en dreigen gaan jongeren soms veel te ver. Het jongerenwerk zet in op informatie en voorlichting, onder meer door trainingen en door met jongeren in gesprek te gaan over veilig internetten en digitaal pesten. Van belang is het bieden van inzicht in de gevolgen voor zowel slachtoffer als dader.

Het jongerenwerk is er ook om *overlast gevend gedrag* in de openbare ruimte te voorkomen en terug te dringen. We willen jongeren aanspreken op hinderlijk en overlast gevend gedrag en ze een kans geven het dit gedrag om te zetten in iets positiefs. Ook heeft het jongerenwerk een rol richting ouders en richting diegenen die de overlast ervaren en daarover klagen.

2.5 Signalering, ondersteuning en toeleiding

Het jongerenwerk draagt zorg voor jongeren met (dreigende) problemen. Het jongerenwerk signaleert deze jongeren, legt contact met hen en indien van toepassing met de ouders. Het jongerenwerk heeft als doel deze jongeren te ondersteunen. De ondersteuning is hoofdzakelijk gericht op het bespreekbaar maken van de problemen, het motiveren om zelf stappen te zetten en de versterking van de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen. Bij specifieke problemen leidt het jongerenwerk toe naar ketenpartners. De jongerenwerker is geen hulpverlener. Bij meer complexe problematiek is het doel een adequate toeleiding naar hulp en zorg verlenende instanties.

3 Doelgroep

3.1 Alle jongeren

Het jongerenwerk in Wassenaar is er voor alle jongeren. Dit maakt dat alle jongeren in Wassenaar behoren tot de doelgroep van het jongerenwerk.

3.2 Met focus

Binnen deze brede doelgroep focust het jongerenwerk zich op:

- Kwetsbare jongeren
 - Jongeren die 'uit beeld' zijn
 - Jongeren die niet zelf of met hulp van de eigen omgeving in staat zijn zich te ontwikkelen en op constructieve wijze invulling te geven aan hun vrije tijd
- De leeftijdsgroep 10-23 jaar
 - Met aandacht voor de jonge jongeren (groep 7 en 8) m.b.t. informatie en voorlichting
- Jongens én meiden
 - Activiteiten voor en ondersteuning van meiden vragen soms om een andere aanpak

3.3 Kwetsbare jongeren bereiken door brede inzet

Het jongerenwerk in Wassenaar is er voor alle jongeren. En in het bijzonder voor kwetsbare jongeren. Deze kwetsbare groep wordt het beste bereikt door een brede inzet. Bovendien is 'kwetsbaar zijn' geen statisch begrip. Jongeren waar het op het ene moment heel goed mee gaat, kunnen op het andere moment in een kwetsbare situatie terecht komen. Daarom zet het jongerenwerk zich in principe in voor alle jongeren in Wassenaar.

De grote groep van jongeren waar het goed mee gaat (in het algemeen gaat men uit van ongeveer 85%) vindt zijn eigen weg met ondersteuning vanuit de eigen omgeving. De preventieve ondersteuning vanuit het jongerenwerk richt zich vooral op de groep jongeren met relatief eenvoudige problematiek (ongeveer 10% van de jongeren). Jongeren die te maken hebben met complexere problematiek (5%) kunnen vanuit het jongerenwerk worden toegeleid naar de aangewezen ketenpartners.

3.4 Geen strakke leeftijdsafbakening

Een strakke leeftijdsafbakening is niet noodzakelijk. Jongerenwerk is geen kinderwerk, maar toch is het belangrijk dat ook de jongere groep van 10- en 11-jarigen door hen bereikt wordt. Hierdoor kan er vroegtijdig een relatie worden opgebouwd, raken de kinderen bekend met het jongerenwerk en kan er op latere leeftijd meer bereikt worden. Het jongerenwerk stopt ook niet als een jongere 18 jaar wordt. Het verstrijken van iemands 18^e verjaardag mag er niet voor zorgen dat er een gat valt in de ondersteuning die aan hem/haar geboden wordt.

3.5 Jongeren 'uit beeld'

Jongerenwerk is er niet alleen voor de jongeren die graag willen en die in beeld zijn. Een goede jongerenwerker weet juist ook de jongeren te bereiken die niet staan te springen om te participeren, jongeren die het traditionele sociale verkeer moeilijker vinden, of die niet in beeld zijn omdat ze het huis nauwelijks uit komen.

3.6 Jongerenwerk is ook meidenwerk

Tot slot is het belangrijk dat het jongerenwerk zich richt op zowel jongens als meiden. Aandacht voor meiden moet er expliciet zijn. Meiden uiten zich vaak heel anders dan jongens, zij 'internaliseren' problemen, waardoor anderen weinig of geen 'last' van hen hebben. Dit neemt echter niet weg dat meiden ook hun problemen, twijfels en vragen hebben en hun competenties en talenten mogen ontdekken en ontwikkelen. Het jongerenwerk heeft daarom specifiek aandacht voor meiden, zowel in gemengde activiteiten als door activiteiten voor meiden alleen.

4 Kernwaarden

Het jongerenwerk in Wassenaar werkt vanuit de volgende waarden en uitgangspunten:

- Jongeren doen het zelf:
 - Jongeren bedenken, ontwikkelen en voeren zelf uit.
 - Voor en door; jongeren organiseren activiteiten met en voor elkaar.
 - Jongerenwerk ondersteunt middels oplossingsgericht coachen.
- Opbouwen vertrouwensrelatie:
 - Het opbouwen, onderhouden en uitbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de jongerenwerkers en de jongeren.
 - Creëren van ontmoeting om een relatie om te bouwen.
 - Zichtbaar, laagdrempelig en benaderbaar.
 - Vanuit kennen en vertrouwen een signalerende, intermediaire en toe leidende rol.
- Betrekken ouders en netwerk:
 - Ouders betrekken vanuit hun verantwoordelijkheid als opvoeder.
 - Bij problemen gezin, familie, leeftijdsgenoten, onderwijs, etc. betrekken bij de oplossing en aanpak.
- Verbinden met wijk, dorp en maatschappij:
 - Jongeren, ondernemers, wijk, school, verenigingsleven met elkaar in contact en verbinding brengen.
 - Aandacht voor zowel fysieke omgeving als digitale omgeving.

4.1 Jongeren doen het zelf

In de ideale situatie doen de jongeren alles zelf en hoeft de jongerenwerker hen enkel te coachen en ondersteunen. Jongeren stimuleren om zelf activiteiten te organiseren en zelf actie te ondernemen is een van de belangrijkste kernwaarden van het jongerenwerk. Coachen bij het zelf doen is echter ook: bijsturen en meedoen, zelf stap één zetten en de jongere stap twee laten zetten, of iets eerst zelf doen bij wijze van voorbeeld. Oplossingsgericht coachen is hierbij het uitgangspunt.

4.2 Opbouwen vertrouwensrelatie

Een goede vertrouwensrelatie is belangrijk voor iedereen die met jongeren werkt. Wil je met een jongere iets bereiken als jongerenwerker dan moet die vertrouwensrelatie redelijk stevig zijn en moet je bovendien niet met lege handen staan. Een jongere heeft namelijk niet automatisch 'iets van doen' met de jongerenwerker. Daarom is het creëren van ontmoeting belangrijk, bijvoorbeeld via inloop of activiteiten.

De lijn tussen loslaten en grenzen stellen is geen dikke, duidelijke streep voor een jongerenwerker. Het is een dun lijntje, waarbij een jongerenwerker per situatie inschat wat het beste is voor een

jongere. Ook in situaties waarbij sprake is van een mogelijke betrokkenheid bij een misdrijf. De afweging om vertrouwelijke informatie van een jongere al dan niet door te spelen naar de politie is een keuze waarbij verschillende factoren meespelen. Bijvoorbeeld: doe je een jongere er kwaad mee als je het niet vertelt? Of: kun je de jongere er toe bewegen zelf naar de politie te stappen? We accepteren dat het een grijs gebied is waarbinnen de jongerenwerker deze keuzes maakt. Dit vraagt veel van de professionaliteit van de jongerenwerker.

4.3 Betrekken ouders en netwerk

Het betrekken van ouders is van belang. Ouders zijn en blijven de eerst verantwoordelijken in de opvoeding. Het jongerenwerk neemt de opvoeding niet over, maar levert hieraan samen met andere partners een belangrijke bijdrage. Het jongerenwerk treedt daarom in contact met de ouders. Ouders dienen te weten dat het jongerenwerk een veilige plek is voor hun kinderen. Men betreft ouders bij positieve gebeurtenissen (uitnodigen voor presentaties, rondleiding door jongeren in de accommodatie), maar grijpt ook in en neemt contact op wanneer het fout gaat. Binnen een systeemgerichte dan wel integrale aanpak bij problemen wordt altijd de afweging gemaakt in welke mate de ouders onderdeel uit maken van het probleem en van de oplossing. Verbinding met andere personen uit het netwerk van de jongere is tevens van belang. In de eerste plaats tussen jongeren onderling. Door middel van activiteiten, bij voorkeur georganiseerd door jongeren zelf, wordt ontmoeting tussen jongeren vorm gegeven. Leeftijdsgenoten die fungeren als rolmodel spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zijn in staat om leeftijdsgenoten op een positieve manier te inspireren en op sleeptouw te nemen. Het jongerenwerk stimuleert en faciliteert dit proces. Daarnaast is het uitgangspunt dat het jongerenwerk bij de ondersteuning van jongeren – indien van toegevoegde waarde – het netwerk van de jongere betreft. Naast de ouders en leeftijdsgenoten gaat het om familie, vrienden, onderwijzers en vrijwilligers zoals bijvoorbeeld de voetbaltrainer of muziekdocent van de desbetreffende jongere.

4.4 Verbinding met wijk, dorp en maatschappij

Het jongerenwerk is een belangrijke spil tussen jongeren en (algemene) voorzieningen. Voor het bereik van jongeren richt het jongerenwerk zich minder op een bepaalde buurt of wijk, en meer op plekken waar jongeren komen. Om hen te bereiken, zowel de jongeren die zichtbaar zijn als de zogeheten eenlingen of minder zichtbare jongeren, is verbinding en samenwerking nodig. Met de leefwereld van deze jongeren en de sociale infrastructuur waar ze zich in begeven, met het onderwijs, sportverenigingen, et cetera. Deze verbinding is ook omgekeerd nodig; door kennis van en contact met de sociale infrastructuur kan het jongerenwerk jongeren adequaat toe leiden, zoals naar een vereniging of specialistische hulpverlening. Ook dient de verbinding met de wijk te worden gezocht. Jongeren die zich inzetten voor de wijk of gezamenlijk met wijkbewoners gebruik maken van dezelfde faciliteiten, zoals een wijkgebouw. Naast de fysieke omgeving is de digitale omgeving net zo belangrijk. Jongerenwerkers bevinden zich in beide werelden.

5 Werksoorten

Wij onderscheiden de onderstaande vier werksoorten voor het jongerenwerk in Wassenaar. Deze werksoorten staan in relatie tot elkaar en vormen gezamenlijk een infrastructuur voor de jongeren.

- Voorlichting en informatie
 - Gericht op voorlichting en informatie over zaken die spelen in het leven van jongeren.
- Locatie en accommodatie gebonden jongerenwerk
 - Gericht op ontwikkeling van competenties en signalering van problemen.
- Individuele coaching en begeleiding
 - Gericht op de ondersteuning van jongeren bij vragen en problemen. Van advies bij vragen op ieder levensgebied, tot begeleiding van jongeren bij een stage- of leerwerkervaringsplek of toeleiding naar specifieke instanties.
- Ambulant jongerenwerk
 - Gericht op voorkomen en verminderen van overlast.

5.1 Signaleren, stimuleren, coachen en verwijzen

De kerntaak van een jongerenwerker is tweeledig. Enerzijds stimuleert, begeleidt en ondersteunt het jongerenwerk initiatieven die jongeren zelf ondernemen. Anderzijds onderneemt de jongerenwerker zelf ook veel, bijvoorbeeld op het gebied van preventie, signalering en ondersteuning. Een jongerenwerker verzamelt informatie, verleidt, signaleert kansen en problemen, ondersteunt en coacht en verwijst waar nodig door naar andere organisaties. Waar mogelijk beweegt de jongerenwerker de jongere om zelf stappen te zetten.

De signalering is niet alleen gericht op individuele jongeren, maar ook op trends en ontwikkelingen zoals problematisch drankgebruik. Signalen op individueel en trends op collectief niveau worden gedeeld met de gemeente en de ketenpartners.

Deze tweeledige kerntaak van de jongerenwerk maakt in meer of mindere mate onderdeel uit van alle vier de werksoorten. Onderstaand zijn de vier werksoorten toegelicht.

5.2 Voorlichting en informatie

Vanuit preventief oogpunt verstrekt het jongerenwerk informatie en geeft het voorlichting over relevante onderwerpen zoals gezonde leefstijl, drank- en drugsgebruik en - verslaving, stages of wat het kan betekenen om lid te zijn van een vereniging. Met voorlichting start het jongerenwerk vroegtijdig en richt zich met passende onderwerpen ook op groep 7 en 8 van het primair onderwijs. Dit heeft tevens als doel dat jeugdigen al op jonge leeftijd in aanraking komen met het jongerenwerk zodat het leggen van contact op latere leeftijd makkelijker is. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt de samenwerking gezocht met ketenpartners, zoals bijvoorbeeld de GGD en scholen.

5.3 Locatie en accommodatie gebonden jongerenwerk

Het locatie en accommodatie gebonden jongerenwerk is gericht op de ontwikkeling van competenties en talenten via door jongeren grotendeels zelf bedachte en uitgevoerde activiteiten. Een locatie en accommodatie gebonden jongerenwerker leert jongeren niet alleen in de accommodatie kennen, maar legt ook op straat of bij andere vindplaatsen en locaties contact of organiseert – zo mogelijk gezamenlijk met jongeren en/of ketenpartners - inloop en activiteiten. Door deze kerntaak wordt ontmoeting gefaciliteerd, welke noodzakelijk is voor het opbouwen van een vertrouwensrelatie en signalering van kwetsbare jongeren.

Activiteiten en inloop als middel

Het organiseren van activiteiten en inloop zijn dus middelen om met jongeren in contact te komen en te blijven. Belangrijk bij het creëren van die ontmoeting is onder andere de samenwerking met de bredere sociale infrastructuur en andere vindplaatsen. De focus ligt op het maken van de verbinding met de jongeren en de samenwerking met ketenpartners. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van accommodaties en locaties die niet specifiek tot het jongerenwerk behoren. Indien goed georganiseerd, kan het jongerenwerk ook gebruik maken van locaties van bijvoorbeeld sport- en buurtverenigingen. Heldere regels, goed toezicht en het neerleggen van de verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf zijn daarbij essentieel.

5.4 Individuele coaching en begeleiding

Het jongerenwerk biedt individuele coaching en begeleiding bij vragen en problemen van jongeren op alle levensgebieden. De werksoort kan verschillen in intensiteit; soms is een vraag met één gesprek beantwoord terwijl een andere keer er een kort coaching traject nodig is. De coaching kan ook digitaal plaatsvinden. Is er sprake van meer complexe problematiek en is er meer ondersteuning of hulp nodig dan vindt toeleiding naar andere instanties plaats.

5.5 Ambulant jongerenwerk

Het ambulant jongerenwerk richt zich op het voorkomen en verminderen van overlast in de openbare ruimte. De veiligheid in de wijk wordt bevordert doordat het jongerenwerk investeert in – potentieel – hinderlijke en overlast gevende groepen jongeren. Het jongerenwerk is aanwezig op straat, signaleert, legt contact, creëert een betrouwbare relatie, zet in op toeleiding naar inloop en activiteiten, spreekt jongeren aan op ongewenst gedrag en deelt informatie met ketenpartners.

6 Innovatie

Tot slot gaan we in deze visie in op vier innovatie elementen van het jongerenwerk in Wassenaar:

- In verbinding met wijk
- Verborgene problematiek
- Digitaal jongerenwerk
- Samenwerking ketenpartners

Dit zijn geen innovatieve elementen in de zin dat het gaat om geheel nieuwe ontwikkelingen. Het gaat om elementen die extra aandacht en uitwerking verdienen in het toekomstige jongerenwerk. Hierbij is per element aandacht besteed aan de uitgangspunten, de wijze waarop invulling gegeven kan worden aan de innovatie (het 'hoe') en de randvoorwaarden. De onderwerpen zijn globaal uitgewerkt en dus niet uitputtend. Het is aan het jongerenwerk zelf om de onderwerpen nader uit te werken in aansluiting op de situatie in Wassenaar.

6.1 In verbinding met de wijk

Het jongerenwerk staat in verbinding met de wijk. Hierbij gelden de onderstaande uitgangspunten:

- Betrekken van wijkbewoners, ondernemers en best persons.
- Betrekken van scholen, clubs en verenigingen.
- Inspelen op ontwikkelingen in en mogelijkheden van de wijk.
- Inzet op gedeelde en/of intergenerationele activiteiten.
- Gezamenlijk gebruik wijkaccommodaties met gedeelde verantwoordelijkheden.

Hoe	Randvoorwaarden
Door het betrekken van jongeren via het jongerenwerk bij activiteiten in de buurt. Het gaat er daarbij niet alleen om wat jongeren voor de buurt kunnen betekenen, maar ook wat de wijk voor de jongeren kan betekenen.	Afspraken over (tegengaan van) rommel.
Door het betrekken van (buurt)verenigingen, ketenpartners en scholen. Op dit moment zijn buurtverenigingen en jongeren te ver van elkaar verwijderd. Vanuit de buurt worden jongeren vooral als probleem gezien. Een probleem dat zoveel mogelijk ontlopen wordt. Dat kan en moet verbeteren.	Regelmatig overleg tussen jongerenwerk, ketenpartners en verenigingen.
Door het beschikbaar stellen dan wel openbaar maken van bepaalde ruimtes.	Goede handhaving, nakomen van afspraken. Liefst vanuit de jongeren zelf.

6.2 Verborgen problematiek

Aandachtspunt voor het jongerenwerk in Wassenaar is de zogeheten verborgen problematiek: problemen die zich achter de voordeur afspeelen, zoals het gebruik of misbruik van alcohol en drugs, en getolereerd worden door of onttrokken worden aan het toezicht van de ouders. Bij de aanpak van verborgen problematiek gelden de volgende uitgangspunten:

- Aanpak van (game)verslavingen en alcohol- en drugsmisbruik
- Problematiek (grotendeels) in privé sfeer.
- Problematiek moeilijk zichtbaar.
- Preventie middels voorlichting.
- Signalering van misbruik.
- Betrekken van ouders.

Hoe	Randvoorwaarden
Door het opbouwen van vertrouwen. Er gebeurt veel achter de voordeur, ouders beschermen soms ook hun kinderen en daarom is vertrouwen nodig om de problematiek bespreekbaar te kunnen maken.	Een vaste kern van jongerenwerk, een bekend gezicht.
Voorlichting op scholen (over verslaving in het algemeen, over game-ing, drank en drugs).	Vroeg beginnen, niet pas als men 16 is. Na voorlichting ook regelmatig contact onderhouden met school en leerlingen.
Individuele aanpak bij constatering problematiek (bijvoorbeeld in geval van drugsgebruik, crimineel gedrag etc.). Doorpakken, bijvoorbeeld direct Halt inzetten.	Ouders betrekken. Strakke afspraken binnen de keten en naleving hiervan.

6.3 Digitaal jongerenwerk

Jongeren begeven zich steeds meer in de digitale wereld. Het jongerenwerk dient zich daarom ook te richten op sociale media. Uitgangspunten voor het digitaal jongerenwerk zijn:

- In contact met jongeren.
- Van vraagbaak tot begeleiding.
- Aansluiten bij de leefwereld en wijze van communiceren van jongeren.
- Mogelijkheid voor jongeren om vragen/ problemen op veilige manier te bespreken.
- Aandacht voor pestgedrag op sociale media en het bevorderen online veiligheid.

Hoe	Randvoorwaarden
Een chatfunctie met een jongerenwerker.	Anonimiteit. Een laagdrempelige app.
De website inzetten als database met betrouwbare links. Er is online veel informatie te vinden en jongeren kennen goed de weg op het web. Echter, er is ook veel onbetrouwbare informatie. De bestaande JongIn website kan worden ingezet om jongeren naar de betrouwbare websites toe te leiden.	Up to date houden, inhoudelijk websitebeheer.
Aandacht voor onderwerpen als digitaal pesten en online veiligheid. Omdat jongeren vaak zelf niet de gevolgen (kunnen) overzien.	Voorlichting en informatie bieden. De consequenties laten zien. Op manieren die jongeren aanspreken.
Een evenementenkalender om jongeren te wijzen op wat er allemaal georganiseerd wordt. Niet alleen vanuit het jongerenwerk, maar juist breder.	Ketenpartners betrekken. Afstemming van programmering.

6.4 Ketensamenwerking

Het jongerenwerk dient nauw samen te werken met andere instellingen en organisaties die zich bezig houden met jongeren. Voor de samenwerking in de keten gelden de volgende uitgangspunten:

- Informatiepositie m.b.t. de jongeren (signalering op individueel niveau en collectief/trends).
- Toeleiding naar verenigingen, ondersteuning en zorg.
- Gezamenlijk met partners vraaggericht aanbod verzorgen.
- Inzet bij problematiek o.b.v. signalering ketenpartners.
- Structurele afstemming.
- Heldere positie binnen de keten.

Hoe	Randvoorwaarden
Het beter afstemmen van vraag en aanbod. Op dit moment is er sprake van een discrepantie tussen wat jongeren nodig hebben en wat hen geboden wordt.	Inzicht in relevante partijen. Het onderhouden van een sterk netwerk van ketenpartners. Gebruik maken van huidige aanbod, ook niet-professioneel.

Een heldere taak- en rolverdeling tussen bijvoorbeeld Politie en jongerenwerk.	Nakomen van taken en afspraken.
Verantwoording bij jongeren leggen, onder begeleiding van volwassenen.	Jongeren zijn leidend.